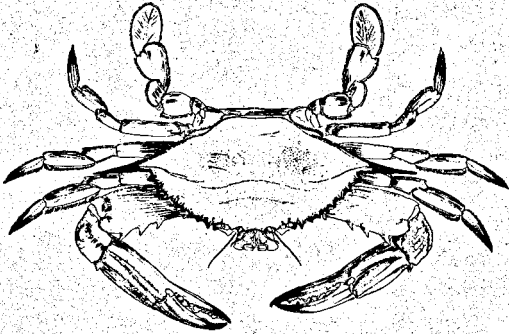

EEN NIEUWKOMER

DE OPMARS VAN DE AMERIKAANSE BLAUWE ZWEMKRAB (*CALLINECTES SAPIDUS* RATHBUN, 1896) IN OOST ZEEUWSCH-VLAANDEREN.

De laatste jaren zijn er, in de Westbuitenhaven van Terneuzen, vier exemplaren van de Amerikaanse Blauwe zwemkrab gevangen in de fuiken van palingvissers. In de laatste maand van 1980 werd een exemplaar gevonden tegen het rooster van de koelwater inlaat van de Nederlandse Stikstof Maatschappij te Sluiskil, die gelegen is aan het Kanaal van Gent naar Terneuzen.

Callinectes sapidus is een grote zwemkrab, wiens schild vanuit het uiterste punt van stekel naar stekel gemeten, een breedte van meer dan 20 cm kan bereiken. Het rugschild heeft aan de voorkant, tussen de ogen en de zijstekels, aan elke kant 8 of 9 kleinere stekels, die minder dan half zo lang zijn als de zijstekels en die op scherpe tanden lijken. In het midden tussen de ogen staan ook nog twee driehoekige stompe tanden. Het is een bijzonder mooi gekleurde krab met een blauwgrijs, grijsgroen of bruingroen rugschild. Bij de mannetjes zijn alle poten blauw. Bij de wijfjes zijn de scharen aan het uiteinde rood, terwijl er ook nog wit te bespeuren is. De geslachten kan men bovendien nog onderscheiden door aan de onderkant te kijken naar de buikschilden: die zijn bij de mannetjes klein, maar bij de vrouwtjes groot en rond, want daar legt ze haar eitjes in. Met die eitjes sjuwt ze een paar maanden rond, waarna er larfjes uitkomen die na een aantal vervellingen resulteren in een jong krabje.

Oorspronkelijk komt de soort voor aan de oostkust van Amerika van Nova Scottia in het noorden tot Uruguay in het zuiden. Zij worden daar gevangen voor de consumptie en in onze supermarkten kunnen we deze krabbensoort ingeblikt kopen onder de naam: Blue Crab. Vanaf 1900 wordt de Amerikaanse Blauwe zwemkrab in Europa aangetroffen. In de oostelijke Middellandse Zee komt de soort inmiddels zo veelvuldig voor, dat ze daar zelfs ook al voor de consumptie worden gevist. De dieren zijn ten opzichte van hun milieu weinig kieskeurig, want ze komen voor in zee, brak- en zoet water. De paring vindt gewoonlijk plaats in water met een laag zoutgehalte, maar het wijfje trekt wel naar zee om de eieren te leggen. De larven en jonge dieren trekken dan later weer terug de rivieren op. De manier waarop *Callinectes sapidus* in onze streken beland is, is volgens mij via het koelwatersysteem van zeeboten.

Het is merkwaardig, dat de exemplaren die in onze streek gevangen zijn, steeds van ongeveer dezelfde grootte waren. Ze moeten haast wel als krab meekomen met die zeeboten en aan de ingang van het koelwatersysteem voor de roosters, die binnen in de boot zitten, in leven blijven. Voedsel is daar genoeg aanwezig, want voor de roosters blijven ook vissen zitten. Op een gegeven moment als de zeeboot stil ligt, zoals in de Westbuitenhaven, wachten op schutting door de Westsluis of in Sluiskil om te lossen, kruipt de krab uit de ingang van het systeem en komt in een milieu terecht waar hij of zij zich handhaven kan. In ieder geval willen we hierbij een ieder die een exemplaar van deze krabbensoort vangt, vriendelijk verzoeken contact op te nemen met: W. Phaff van het Zeeuwsch Biologisch Museum, tel.01188-2620 of met B. Grootjans, tel.01150-17669.

Vinddatum	Geslacht	Collectie	Vindplaats	Afmeting
1.4 sept.73	man	Z.M.A.nr.DE 102349	Westbuiten-	10,7 cm
			haven	
2.15 sept.78	man	Z.B.M.nr. nog niet geprepareerd. Heeft een half jaar in aquarium geleefd	Westbuiten-	15 cm
			haven	
3.25 sept.80	man	Particulier: Dekker	Westbuiten-	14 cm
			haven	
4.9 oct.80	man	Particulier: van Willigen	Westbuiten-	14,5 cm
			haven	
5.1 dec.80	vrouw	Heeft 14 dagen in aquarium geleefd van Zeeuws Biologisch Museum	N.S.M.	15 cm
			Sluiskil	

Terneuzen, 31 december 1980.

B.M.Grootjans, Schubertshof 15, 4536 AL Terneuzen.

Literatuur: Enkele interessante Nederlandse Crustacea door L.B.Holthuis, uitgave Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden 1969.

VELDwaarnemingen XXXIX

ROODKEELDUIKER: 28-1-81, 1 overvl., Hoek, HC.

GEOORDE FUUT: 11-10-80, 1, Braakman-noord, HC.

1-2-81, 1, De Vogel, TY + MD.

KUIFDUIKER: 18-1-81, 2, Braakman-noord, ABo.

AALSCHOLVER: 14-12-80, 1, Saeftinghe, JvH + AvdW.

PURPERREIGER: 8-11-80, 1 ad., bij Saeftinghe, JvH.